

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Zápis z pracovní stáže do Linköpingu ve Švédsku

Termín konání: 26.4.2010 – 30.4.2010

Místo konání: Linköping ve Švédsku

➤ **Přítomni:**

Pracovní stáže se zúčastnili zástupci předkladatele projektu a partnerů projektu a samozřejmě zástupci ze švédských škol (viz prezenční listiny).

➤ **Program pracovní stáže:**

1.den

- příjezd, přivítání a seznámení

2. den

- uvítání na radnici Catharina Rosencrantz – prezentace školského vzdělávacího systému

- prohlídka města Linköping

3. den

- přivítání ve škole Linghemsskolan a setkání s ředitelem Mårtenem Larssonem a Britt-Louise Palmér – odpovědnou za kariérové poradenství

- návštěva speciální soukromé školy – Pandion Omsorg AB

4. den

- návštěva školy Katedralskolan, setkání s ředitelkou Britt- Marie Anderssonovou

- přivítání v Norrköping a jeho prohlídka

- společné zhodnocení zahraniční stáže a rozloučení

5. den

- odjezd

Průběh pracovní stáže:

1. den – 26.4.2010

Celá skupina v počtu 8 lidí spolu s překladatelkou odletěla v 9.15 z Prahy do Stockholmu Arlandy s přestupem v Mnichově. Do Stockholmu Arlandy jsme dorazili v 15.10 hodin a dále v 16.57 jsme pokračovali vlakem do Linköpingu. Plánovaný příjezd na osmou hodinu se protáhl kvůli zpoždění vlaku na půl desátou večer. Následovalo velmi milé a vstřícné přivítání ze švédské strany. Ubytovali jsme se v hotelu Park hotel a čekalo nás oficiální přivítání. Navzájem jsme se představili a seznámili se podrobně s programem následujících dnů. Celý týden se nám věnovala Elisabeth Douhane, Anita Nilsson a Lena Holmbäck.

2. den – 27.4.2010

Tento den v 10.00 hodin nás čekala návštěva na radnici v Linköpingu, kde nás uvítala Catharina Rosencrantz. Přivítala nás ve městě Linköping, představila nám další pracovníky a obecně nás seznámila se svou profesí a oblastí své práce. Catharina Rosencrantz pracuje na odboru péče o dítě od 6 do 16 let a zároveň je členkou místního parlamentu.

Následovala prezentace školského vzdělávacího systému s pracovníky z odboru školství – Peter Gottberg a Ulas Lind. Celý systém vzdělávání se v podstatě neliší od našeho, jen mají jinak rozdělené základní a další vzdělávání.

Péče a vzdělání je zajištěno pro děti od 1 roku věku dítěte, tato péče je placena, ale od 3 roku věku dítěte jsou 3 hodiny denně zdarma. Tato služba je zajištěna do večerních hodin i přes víkendy. Platí zhruba 1200,- Kč na 1 měsíc, v zařízeních připadá na 25 dětí 3 dospělí. Ve věku 6 let chodí děti do přípravy, která opět obsahuje 3 hodiny denně zdarma. Povinná školní docházka je od 7 do 16 let, druhý stupeň školní docházky je od 16 do 19 let, není povinný, ale 90% dětí dále studuje. Děti dělají ve 3. a 5. třídě národní srovnávací testy, nedělají přijímací zkoušky na školy, vše funguje na základě testů a doporučení.

Dále zde jako u nás fungují centra volného času, podobné jako základní umělecké školy (700 ŠEK za měsíc, fungují i přes prázdniny).

Pro studující rodiče je velmi praktikován systém půjček a studium mají zdarma, platí nejmenší úhrady za školská zařízení pro své děti a dostávají podporu.

Pro handicapované děti mají vytvořen individuální plán od 3 let a jejich studium je zdarma.

V Linköpingu je 6 obecných a 11 soukromých škol. V rámci vzdělávacího programu mají 17 programů, z nichž 12 je odborných a 5 programů je určeno k vyššímu vzdělávání. Učí se 8 základních předmětů, což je stejné na všech školách. Školy jsou financované městy a také ze státního rozpočtu, občané odvádějí daně do obecního rozpočtu a určitá část je odváděna státu, občané s výdělkem do 30 000,- ŠEK odvádějí daně pouze do obecního rozpočtu.

Ve Švédsku vstoupil v platnost nový školský zákon, který mění spousty věcí.

Odpoledne následovala prohlídka Linköpingu – prohlídka náměstí, nejstarší ulice ve městě, vodního kanálu a prohlídka místní katedrály s výkladem.

3. den 28.4.2010

Ve středu v půl desáté jsme odcestovali vlakem do Linghemu do místní školy Linghemsskolan, kde pracuje Elisabeth Douhane. Následovalo přivítání ze strany ředitele školy panem Mårten Larssonem, který nás seznámil s částí učitelského sboru a hlavně s týmem, který má na starosti kariérové poradenství. Následovala beseda o místní škole a kariérovém rozhodování s ředitelem školy Mårten Larssonem a s paní Britt-Louise Palmér – odpovědnou za kariérové poradenství. Tuto školu navštěvuje 400 žáků ve věku od 12 do 16 let. Učitelský sbor je rozdělen do 4 týmů, z nichž každý má na starosti 4 – 5 tříd.

Tato škola má speciální tým, složený z výchovného poradce, sociálního pracovníka a zdravotního pracovníka, psychologa a specialisty. Tento tým vůbec neučí, je plným úvazkem zaměstnán problémy dětí. Na jednoho psychologa připadá 1000 žáků, z čehož vyplývá, že každá škola nemá svého vlastního psychologa. Kariérové poradenství je zcela zdarma, vyplývá tak z nařízení státu. Na jednoho kariérového poradce připadá zhruba 500 žáků, musí se řídit vydanými metodikami a nařízeními, musí mít speciální 3 leté studium. Věnuje se dětem v rámci jejich rozvrhu, chodí do firem a na kontrolu praxe. Praktické hodiny v rámci kariérového

poradenství probíhají v hodinách, žáci absolvují praxi v podnicích. Podnik píše na žáky vyjádření a hodnocení. Kariérový poradce pracuje jako poradce a také navazuje kontakty s podniky pro praxi žáků. Studenti si mohou najít i praxi sami, jen to nesmí být rodinná firma. Škola hradí cestu na praxi, jídlo, praxe vcelku trvá 2 týdny. Všichni žáci projdou přípravou na volbu povolání. Žáci mají větší volnost, ale také své povinnosti, čímž aplikují zodpovědnost sami za sebe. V sedmém ročníku mají přípravné hodiny, v osmém ročníku chodí na praxi a v devátém mají 3 lekce k výběru povolání – následují přihlášky k dalšímu studiu či do zaměstnání. Přihlášky se podávají ve dvou kolech (únor, květen). Studenti mohou navštívit na celý den vybranou školu a být její součástí a také fungují dny otevřených dveří. Žáci nedělají přijímací zkoušky, dělají národní testy.

Žáci se učí 22 - 23 hodin týdně, ve 3. třídě mají jako povinný předmět angličtinu a v 6. třídě je přidán další jazyk.

Po besedě následovala prohlídka celé školy, návštěva tříd, studentské knihovny, odpočívacího klubu, kde byla zdravá kantýna a odpočinkové kouty, včetně televize a malého domácího kina. Dále jsme navštívili laboratoř, dílny, kuchyňku a šicí učebnu. Prohlédli jsme si i školní jídelnu, kde se děti stravují zadarmo a mají možnost výběru v podobě zeleniny a hlavního jídla. Zajištěn pitný režim v podobě vody a mléka. Pro žáky jsou volně přístupná hřiště a čas je využívat v době volna.

Po skončení návštěvy této školy, jsme se v půl třetí odpoledne přesunuli do speciální soukromé školy - Pandion Omsorg AB, kde nás přivítal ředitel školy Tommy Söderberg. Následovala prohlídka školy, jednotlivých učeben, tříd a spec. učeben. Zaujala mě hudební místnost a odpočinková místnost. Před žáky nezamykají a mají všude přístup, případné problémy s dlouhými prsty řešili zrcadly ☺ Po té následovala beseda, na jejímž začátku nás mile překvapil pan ředitel Tommy Söderberg, který připravil na tabuli přivítání v českém jazyce. Dozvěděli jsme se o historii vzniku této školy a její potřebnosti. Do této školy chodí 25 žáků ve věku od 12 do 15 let a věnuje se jim 8 pedagogů. Do této školy směřují problémové děti, kteří potřebují individuální přístup, děti dostávají doporučení od ředitele a učitele původní školy, ale poslední slovo mají rodiče.

Střední škola technická
příspěvková organizace
ul. Dělnická 21
434 80 Most – Velebudice

Vyřizuje:
IČ:
DIČ:
Web:

Milena Pešoutová
00 125 423
CZ 00 125 423
www.sstmost.cz

telefon: + 420 476 137 511
mobil: + 420 736 633 037
fax: + 420 476 137 560
email: pesoutova.milena@sstmost.cz

Školní den začne tím, že se všichni sejdou a dají si společnou snídani, dopoledne probíhají vzdělávací aktivity – po domluvě s dětmi a odpoledne jsou různé volnočasové aktivity, které jsou jen za odměnu. Každý den se hodnotí průběh celého dne – respektování pravidel, chování žáků aj... mluví se o problémech, hodnotí sami sebe.

4. den 29.4.2010

V tento den v deset hodin jsme navštívili výběrové gymnázium Katedralskolan v Linköpingu, které existuje od roku 1627, původně sídlilo v budově radnice, ale později v roce 1915 se na žádost adresovanou králi přestěhovalo do nádherné impozantní budovy, bývalé katedrály. Přivítala nás ředitelka školy Britt- Marie Andersson, která byla v historii školy první ženou ve funkci ředitele školy. Seznámila nás s historií školy a současným postavením. Tuto školu navštěvuje 1100 studentů různých národností, z nichž 98 % pokračuje studiem na univerzitách. V této škole mají 100 zaměstnanců. Škola nabízí 4 vzdělávací programy: vědní program, společenské vědy, kombinovaný program a program, kde veškerá výuka probíhá v angličtině. Mezi povinné předměty patří matematika, švédština, angličtina, tělesná výchova, přírodovědecký předmět a také náboženství.

Pro pedagogy v rámci fyzické a psychické očisty pořádají různé aktivity jednou až dvakrát ročně – víkendové i delší pobyty. Dále se zúčastňují mezinárodních setkávání učitelů (unie učitelů) v rámci prázdnin během školního roku (např. ve Španělsku). Vše je financováno v rámci rozpočtu školy.

Po té následovala prohlídka školy, kde nejzajímavější byla kongresová místnost, která pojme 1 000 studentů, visí zde 300 let stará opona s původním zlatým vyšíváním. Malba na zdech je také původní. Při samotném vstupu do školy visí původní nápis INITIUM SAPIENTIE TIMOR DOMINI (Cesta viděti skrz boha). Dále jsme viděli krásnou laboratoř, uměleckou místnost a jiné. Dále jsme měli možnost vstoupit na jednu z věží školy.

Odpoledne jsme odjeli do Norköpingu, kde následovala prohlídka města. Zajímavostí bylo využití budov po fabrikách, kde dnes sídlí škola. Byla zde vybudovaná nová, ale zcela ve stylu okolních budov, kde sídlí koncertní

Zde nás přivítal člen Norköpinského symfonického orchestru, původem čech a provedl nás po budově. Prohlédli jsme si koncertní halu, jeviště s nástroji a koncertní kavárnu v šestém patře budovy, kde byl nádherný výhled na Norköping. V sedm hodin večer probíhalo společné závěrečné hodnocení, kdy jsme si sdělili naše poznatky ze zahraniční stáže. Rozloučili jsme se s Elisabeth Douhane, Anitou Nilsson a Lenou Holmbäck a poděkovali za velmi vřelé a srdečné přijetí a vyčerpávající starost o naplnění našeho programu.

5. den 30.4.2010

V sedm hodin ráno jsme odcestovali vlakem z Linköpingu do Stockholmu Arlandy, kam jsme dorazili v deset hodin. Ve dvanáct hodin jsme vzlétli z letiště Stockholm Arlanda a po přestupu v Mnichově, jsme v 16. 20 hodin dorazili do Prahy.

Závěr - zhodnocení stáže:

Vzdělávací systém ve Švédsku se výrazně liší od systému, který je běžný v ČR; Po ukončení základní školy, na kterou žáci nastupují ve věku 7 let, pokračují ve středním vzdělání libovolnou tříletou střední školou – podmínkou je uspět na základní škole v předmětech švédština, angličtina a matematika.

- kariéroví poradci vedou skupinové a individuální poradenství pro žáky na vyšším stupni ZŠ ve věku od 1 do 16 let v oblastech přípravy na dalšího vzdělávání či na zaměstnání;
- společně se žáky pak vytvářejí individuální kariérové plány;
- součástí práce kariérových poradců je úzká spolupráce nejen se žáky, ale i s rodiči a učiteli jednotlivých předmětů ohledně prospěchu jednotlivých žáků;
- důležitá je také propojenost základních škol se středními školami a zaměstnavatelskou sférou za účelem zjištění přehledu učebních oborů jednotlivých středních škol a jejich uplatnitelnosti na regionálním trhu práce;
- když už nastane situace, že je žák po ukončení studia nezaměstnaný, může se zaregistrovat se do databáze nezaměstnaných přímo z domova, a to vyplněním elektronického formuláře pro evidenci na úřadu práce přes internet;

- nezaměstnaným žákům pomáhají sociální pracovníci, kteří pracují na základě principu "case management", tzn. pokud se žák ocitne bez zaměstnání nebo v jiných sociálních obtížích, mají tyto sociální pracovníci prvotní kontakt s tímto žákem za účelem jejich podpory;
- na základě diagnostického rozhovoru se žákem vybírají sociální pracovníci instituci, kterou by měl žák s daným problémem navštívit;
- nezaměstnaný tak musí docházet nejen na "úřad práce", ale i do dalších organizací, ve kterých tráví čas vzděláváním, hledáním zaměstnání atd.

Švédsko je vyspělou evropskou zemí, která staví na značných sociálních jistotách a kvalitních službách pro své obyvatelstvo. Velký důraz je kladen na propracovaný vzdělávací systém včetně kariérového poradenství, které je cíleně zaměřeno na potřeby a problémy konkrétního žáka s cílem vést ho k osobní odpovědnosti za svá rozhodnutí.

V Mostě dne: 11.5.2010

Zapsala: Iveta Duffková

Střední škola technická
příspěvková organizace
ul. Dělnická 21
434 80 Most – Velebudice

Vyřizuje:
IČ:
DIČ:
Web:

Milena Pešoutová
00 125 423
CZ 00 125 423
www.sstmmost.cz

telefon: + 420 476 137 511
mobil: + 420 736 633 037
fax: + 420 476 137 560
email: pesoutova.milena@sstmmost.cz